

Trening przed klasówką

Gimnazjum

Literatura: praca z tekstem - Juliusz Słowacki "Balladyna" (fragment)

AKT PIĄTY

Scena 4.

Sala królewska w Gnieźnie – tron w głębi – KANCLERZ u stóp tronu. PANOWIE państwa.
Wawel dziejopis. – PAŹ. – DWÓR. – SĘDZIOWIE.

KANCLERZ

Wszystko gotowe na przyjęcie pana.
Zasiądźcie teraz ławy po urzędzie:
Przy samym tronie wodzowie i sędzie,
Szafarze zboża, dolewacze dzbana,
Niech wszystkich razem nowy król powita.

Wchodzi Goniec.

GONIEC

Świetny urządzie, wieść przynoszę ważną,
Nasz król, pan nowy – kobieta.

KANCLERZ

Kobieta!

WSZYSCY

Królem kobieta!

KANCLERZ

Niech będzie odważną,
Jak była Wanda... niech tak dobrą będzie,
Ale szczęśliwszą.

GONIEC drugi wchodzi.

GONIEC

Prześwietny urządzie!
Królowa weszła już do bram stolicy.

KANCLERZ

Każcie, niech wszystkie serca na dzwonicy
Biją dzień cały, tak jak serca ludu. [...]

OKRZYKI

za sceną

Niech żyje królowa!

BALLADYNA wchodzi w królewskim ubiorze, w koronie. [...]

KANCLERZ

Pani! niech będzie poświęconą głowa,

Co nam przynosi koronę Popielów.
Witaj i panuj tak mądrze i szczerze,
Ażebyś z Bogiem do najświętszych celów
Lud prowadziła. Przewiaż się na biodrze
Szatą czystości, czoło wznies do nieba.
Daj łaskę winnym – daj łaknącym chleba.
A wszystkim niechaj rządzi sprawiedliwość.

BALLADYNA

z tronu

Cóż mam uczynić?

KANCLERZ

Praw naszych gorliwość
O dobro ludu stanowi od dawna,
Że król, nim siądzie do pierwszego stołu,
Nim da spoczynek strudzonemu czołu,
Które uciska w dzień korona sławna:
Wprzódy na ławie sądowniczej siada
I rozwiązuje kryminalne sprawy.

BALLADYNA

Niech się tak stanie, jak wasze ustawy
Każą... [...]

Zadanie 1

Tekst należy do

- A. liryki.
- B. epiki.
- C. dramatu.

Zadanie 2

Scena 4. ma charakter

- A. zbiorowy.
- B. kameralny.
- C. obie odpowiedzi są poprawne.

Zadanie 3

Miejsce wydarzeń to

- A. sala królewska w Gnieźnie.
- B. sala tronowa w Gnieźnie.
- C. sala audiencyjna w Gnieźnie.

Zadanie 4

W podanym fragmencie nie występuje

- A. Kanclerz.
- B. Balladyna.
- C. Wdowa.

Zadanie 5

'Wchodzi Goniec' to

- A. didaskalia.
- B. wypowiedź Kanclerza.
- C. wypowiedź narratora.

Zadanie 6

'Niech żyje królowa!' to

- A. zdanie oznajmujące.
- B. zdanie rozkazujące.
- C. zdanie wykrzyknikowe.

Zadanie 7

Najważniejszym zadaniem Balladyny w momencie objęcia przez nią tronu było

- A. zorganizowanie uczyty.
- B. osądzenie winnych i wydanie sprawiedliwych wyroków.
- C. osądzenie winnych.

Zadanie 8

W wypowiedzeniu 'Królowa weszła już do bram stolicy' podkreślony wyraz jest A/B i pełni funkcję C/D.

A. rzeczownikiem.	C. dopełnienia.
B. zaimkiem.	D. przydawki.

Zadanie 9

Synonimem wyrazu 'goniec' nie jest

- A. urzędnik.
- B. doręczyciel.
- C. posłaniec.

Zadanie 10

Nastroj fragmentu jest

- A. smutny.
- B. podniosły.
- C. żartobliwy.

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

C

Zadanie 2

A

Zadanie 3

A

Zadanie 4

C

Zadanie 5

A

Zadanie 6

C

Zadanie 7

B

Zadanie 8

A D

Zadanie 9

A

Zadanie 10

B

Nauka o języku: cechy stylu potocznego

Z przyjemnością wróciłem po wizycie u starego Spencera do mojego pokoju. [...]

– Słuchaj no – rzekł Stradlater. – Zgodzisz się oddać mi wielką przysługę?

– Jaką? – spytałem. Bez zbytniego entuzjazmu. [...]

– Nie napisałbyś za mnie wypracowania z angielskiego? Pytam się, bo będę miał okropną chryję, jeżeli w poniedziałek nie oddam tego przeklętego wypracowania. Co powiesz?
Ironia losu, słowo daję.

– To mnie wyrzucają z budy, a ty prosisz, żebym za ciebie pisał twoje cholerne wypracowanie? – odparłem.

– No, wiem. Ale fakt, że będzie chryja, jeżeli go w poniedziałek nie oddam. Jesteś kolegą czy nie? Bądźże człowiekiem. Napiszesz?

Nie od razu odpowiedziałem. Takiemu typowi jak Stradlater chwila niepewności tylko na zdrowie wychodzi.

– Jaki temat? – spytałem wreszcie.

– Dowolny. Jakikolwiek opis. Może być opis pokoju. Albo domu. Albo jakiejś miejscowości, w której kiedyś byłeś. Rozumiesz. Wszystko jedno co. Byle opis – mówiąc to, ziewnął szeroko. Diabli mnie biorą, jak ktoś się tak zachowuje. Ziewa bezczelnie, kiedy prosi kolegę o wielką przysługę. – Tylko nie napisz za dobrze – powiedział. (J. D. Salinger "Buszujący w zbożu", przeł. M. Skibniewska, fragment)

Zadanie 1

Znajdź w tekście wyrazy charakterystyczne dla stylu potocznego, którymi można zastąpić poniższe słowa.

- A. arogancki -
- B. szkoła -
- C. awantura -
- D. niemłody -

Zadanie 2

'Diabli mnie biorą' oznacza

- A. kogoś, kto zaczyna się bać.
- B. kogoś, kto zaczyna się złościć.
- C. kogoś, kto zaczyna się bawić.

Zadanie 3

Które wypowiedzenie nie pasuje i dlaczego?

- A. Jesteś kolegą czy nie?
- B. Nie od razu odpowiedziałem.
- C. Bądźże człowiekiem.

Zadanie 4

Wypowiedzenie 'Jaki temat' to

- A. zdanie pojedyncze nierozwinięte.
- B. zdanie pojedyncze rozwinięte.

C. równoważnik zdania.

Zadanie 5

Jaka sytuacja została przedstawiona w powyższym fragmencie?

- A. rozmowa nauczyciela z uczniem.
- B. rozmowa kolegów.
- C. rozmowa dyrektora szkoły z nauczycielem.

Zadanie 6

Na podstawie powyższego tekstu podkreśl poprawne odpowiedzi.

- A. Styl potoczny wykorzystywany jest w codziennych wypowiedziach/okolicznościowych przemówieniach.
- B. Styl ten cechuje słownictwo oficjalne/słownictwo potoczne.
- C. Dla tego stylu charakterystyczne jest nacechowanie emocjonalne/nacechowanie neutralne,
- D. W tym stylu dominują zdania pojedyncze i równoważniki zdań/zdania podrzędnie złożone i wielokrotnie złożone.

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

- A. arogancki - bezczelny.
- B. szkoła - buda.
- C. awantura - chryja.
- D. niemłody - stary.

Zadanie 2

B

Zadanie 3

Nie pasuje wypowiedzenie w punkcie B, ponieważ wypowiedzenia zawarte w punktach A i C są nacechowane emocjonalnie.

Zadanie 4

C

Zadanie 5

B

Zadanie 6

- A. Styl potoczny wykorzystywany jest w codziennych wypowiedziach/okolicznościowych przemówieniach.
- B. Styl ten cechuje słownictwo oficjalne/słownictwo potoczne.

C. Dla tego stylu charakterystyczne jest nacechowanie emocjonalne/nacechowanie neutralne,
D. w tym stylu dominują zdania pojedyncze i równoważniki zdań/zdania podrzędnie złożone i wielokrotnie złożone.